

bliver lavet en teknisk gennemgang af lovforslaget. Det er sådan, at der er taget hensyn til de høringssvar, der er indkommet. Det kan man ikke så meget se af selve lovteksten, men det kan man mere se af bemærkningerne.

I bemærkningerne er der forsøgt lagt nogle rammer om, hvad der er en enkeltmandsvirksomhed af større omfang, som kan sammenlignes med en anden virksomhed i selskabsform. Det er nogle rammer, der er lagt, og så vil det være domstolene, der skal afgøre det, og sådan nogle afvejningsspørgsmål er domstolene jo ikke uvante med, så det kan nok gå. Men det er jo en af de ting, vi kan tage op. Men jeg vil sige, at der er altså i bemærkningerne taget hensyn til høringssvarene, og så går forslaget i øvrigt ud til høring igen, sådan at udvalget kan nå at se også de svar.

Med hensyn til det objektive individualansvar er det meningen, at det skal fjernes alle de steder, hvor der er fornuft i at fjerne det, og det har ministerierne peget på, men på nogle områder skal det opretholdes, fordi det er fornuftigere at opretholde det; det gælder f.eks. på færdselsområdet og på arbejdsmiljøområdet.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Første behandling af lovforslag nr. L 202: Forslag til lov om ændring af straffeloven og retsplejeloven. (Data kriminalitet).

Af justitsministeren (Bjørn Westh). (Fremsat 7/2 96).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Per Kaalund (S):

For 11 år siden, i 1985, blev der indført ændringer i straffeloven om data kriminalitet, og 10 år efter, i februar måned 1995, anmodede Justitsministeriet Rigsadvokaten om en samlet vurdering af, hvorvidt den teknologiske udvikling siden 1985 tilsagde behov for nye lovgivningsinitiativer. Vi kan vel alle sammen medgive, at der er sket en ganske kraftig udvikling teknologisk igennem de seneste 10 år.

Svaret fra Rigsadvokaten har medført to ting, dels forslag fra justitsministeren om at lave nogle her og nu-ændringer af lovgivningen, og dels på længere sigt at få nedsat et udvalg, som kan komme med forslag.

Med hensyn til de konkrete forslag, der ligger, om ændring af straffeloven med forholdet om at afgive skriftlige erklæringer, har vi jo set en landsretsdøm, hvor man ikke ville acceptere en skriftlig erklæring afgivet på en diskette, og derfor foreslås loven nu ændret, således at der tilføjes »andet læsbart medie«, og det kan vi fra Socialdemokratiets side tilslutte os, således at det på naturlig vis kan indgå som bevismateriale i givet fald.

Med hensyn til de andre elementer i lovforslaget drejer det sig om den såkaldte hackerkriminalitet. Det er som bekendt forbudt at hacke sig ind på andres edb-anlæg og uberettiget skaffe sig adgang hertil.

Dér har politiet nogle problemer med efterforskning i disse sager, bl.a. i spørgsmålet om telefonaflytning, som jo er bydende nødvendig i disse sager, hvis man vil søge dem opklaret. Når det er et problem, skyldes det, at tilladelse til telefonaflytning efter dommerkendelse normalt kun gives, når der er en strafferamme. Kriminalitetskravet er op til 6 år, og i relation til hackerkriminalitet er strafferammen højst 4 år. Vi kan anbefale, at man ændrer retsplejeloven på dette område.

Med hensyn til det tredje element, nemlig tyveri af telefontid, er det et spørgsmål om meddeleleshemmeligheden, og dér er vi også indstillet på at anbefale, at lovgivningen ændres, så man kan indhente teleoplysning i efterforskningssammenhænge. Som sagt kræves der i begge de to sidstnævnte tilfælde dommerkendelser, og det synes vi også er helt i orden at der fortsat skal være.

Med hensyn til det fremtidige arbejde anser vi det for vigtigt, at det bebudede udvalg under

Rigsadvokaten hurtigst muligt nedsættes, så der kommer et egentligt analysearbejde i gang, for der er store og vigtige punkter omkring datakriminalitet, som må finde deres afklaring også i relation til lovgivningen.

Det er blandt andet spørgsmålet om kryptering, dvs. forvanskning af oplysninger i data-transmissioner, så politiet ikke har nogen mulighed for at gå ind og »aflytte« og dermed finde ud af, hvad det er, der overføres af oplysninger. Det er også spørgsmålet om privates urigtige opdatering af offentlige edb-registre, og det er spørgsmål i relation til elektronisk post m.v.

Vi anser det for et vigtigt arbejde, der skal igangsættes, og det bør gå i gang hurtigst muligt, men vi kan anbefale lovforslaget.

Birthe Rønn Hornbech (V):

Det går stærkt i teknologiens verden. Det har forbryderne for længst forstået at udnytte. Den danske straffe- og retsplejelovgivning halter bagefter. Teknologien giver ikke mindst de mest professionelle forbrydere en lang række teknologiske muligheder, der hjælper de mest indædte og professionelle, samtidig med at politiets efterforskningsmuligheder forringes tilsvarende. Det er på tide, at Folketinget ikke blot indhenter efterslæbet, men forsøger at være foran udviklingen.

Det forslag, der lægges frem i dag, bringer os ikke på højde med situationen. Det er kun indhentelse af en smule af efterslæbet. Da jeg selv efter Promssagen i et spørgsmål gjorde ministeren opmærksom på, at noget måtte ske, er vi i Venstre naturligvis enige i, at der skal ske noget. Om det så er den rigtige og tilstrækkelige udformning og ordlyd, må vi se på i udvalget. Jeg skal være den første til at indrømme, at den juridiske afgrænsning og den politiske afvejning er vanskelig.

Men det er åbenbart, at elektronisk overførsel på en lang række områder for længst har erstattet almindelig postombæring, og det er lige så åbenbart, at flere dokumenter og andre papirer i fremtiden vil blive produceret i elektronisk form. Det må strafferetten tage højde for, ikke mindst når det drejer sig om straffelovens kapitler 18, 19, 28 og 29.

Vedrørende den fremlagte ændring til retsplejeloven, som vi for så vidt er enige i, stiller vi også her spørgsmålet, om den er tilstrækkelig. Når retsplejeloven nu skal ændres, skulle vi så ikke udvide politiets efterforskningsmuligheder

yderligere? Jeg spørger justitsministeren: Skulle man så ikke udvide politiets efterforskningsmuligheder yderligere? Skulle man ikke forøge strafferammerne, spørger jeg justitsministeren, for de enkelte delikter, spørger jeg justitsministeren. Jeg spørger: Skulle man ikke forøge strafferammerne for de enkelte delikter og altså også udvide mulighederne i retsplejeloven med hensyn til kriminalitetsarterne i disse bestemmelser, når vi nu er i gang? Det spørger jeg justitsministeren om.

Vi har bemærket os, at det af lovforslaget fremgår, at der skal nedsættes et udvalg til at se på det samlede behov for ændringer i straffe- og retsplejelov foranlediget af den teknologiske udvikling. Jeg vil godt sige her til ministeren, at det kan vi godt gøre i morgen. Der er ingen grund til at afvente, at denne lov bliver vedtaget, for det bliver den. Så jeg siger: Se nu at komme i gang, hellere i dag end i morgen, og lad så være med at sætte begrænsninger for udvalgets arbejde, men sørg for, at det får en tidsfrist, og sørg så for, at de rigtige folk kommer med i det udvalg.

Det er helt afgørende, at de politifolk, der har forstand på denne særlige form for kriminalitet, nemlig Rejseafdelingen, Roskilde Politi og politiets edb-afdeling er med. Og husk så, at forbryderne og selv de mere fredsommelige hackers fantasier ingen grænser kender overhovedet. Det er den fantasi, politiet og vi i Folketinget skal konkurrere med og være foran.

Den i pressen meget omtalte hackersag fra Roskilde viser, hvilke kræfter vi er oppe imod. Det er jo helt andre forbrydertyper, vi nu skal arbejde med end dem, vi er vant til, for det er forbrydere, der er fascineret af deres egne forbrydelser.

Lad mig til sidst, som også den socialdemokratiske ordfører gjorde det, minde om, at vi totalt mangler en kryptopolitik i Danmark. Kryptering gør digitale data ulæselige for politiet, der mister et middel i kriminalitetsefterforskningen. Jeg vil godt bede ministeren bekræfte, at også dette område vil blive medtaget i udvalgsarbejdet. Der har været snakket meget. Vi har fået mange fine rapporter, men nu må der ske noget.

Med disse bemærkninger skal jeg meddele, at Venstre vil give lovforslaget en velvillig behandling i udvalget.

John Vinther (KF):

Lovforslaget bygger jo på en erkendelse af, at den teknologiske udvikling har muliggjort nye kriminalitetsformer, og vel også en erkendelse af, at den teknologiske udvikling er løbet hurtigere end både straffeloven og retsplejelovent.

Og dér er vi naturligvis i Det Konservative Folkeparti enige i, at det er ganske uacceptabelt, om disse nye kriminalitetsformer skulle kunne trives i relativ fred og ro, blot fordi de mere traditionelle efterforskningsmetoder ikke er tilstrækkelige til, at man kan få bugt med denne kriminalitet.

Dér er vi meget enige i den betragtning, der er indeholdt i ministerens fremsættelsestale, om, at lovgivningen må tilpasse sig virkeligheden og tidens krav. Det kunne man så ønske også gjaldt på andre områder, at regeringen havde den holdning, men det er det, der ligger til grund for, at vi i Det Konservative Folkeparti kan tilslutte os alle tre elementer i lovforslaget.

Når man diskuterer udvidelse af politiets efterforskningsmetoder, er det altid en balancegang mellem to modsatrettede hensyn, nemlig hensynet til en effektiv indsats over for kriminaliteten, altså kriminalitetsbekæmpelsen, og på den anden side hensynet til borgernes privatliv, her i form af meddelelseshemmeligheden. Vi synes, at man har løst den problemstilling på en meget sober måde ved at holde fast i de krav, der gælder for tilladelse til telefonaflytning og teleoplysning, som man i øvrigt har i alle andre sammenhænge i strafferetsmæssig sammenhæng. Det synes vi er løst fornuftigt.

Så er der også blevet efterlyst en politik, for så vidt angår kryptering. Den synes jeg også, man savner, og det vil jeg godt have ministeren til at bekræfte, at det vil man tage med i udvalgsarbejdet. Jeg tror også, at det haster med at komme i gang med det udvalgsarbejde, for den teknologiske udvikling er ikke slut endnu – vi kan vel forudse, at vi om ganske få år endnu en gang kan komme i en situation, hvor den teknologiske udvikling har overhalet straffe- og retsplejelovent. Derfor tror jeg, det er vigtigt, at man kommer i gang med det udvalgsarbejde, så man er på forkant med situationen.

Og med disse få bemærkninger skal jeg sige, at Det Konservative Folkeparti kan tilslutte sig lovforslaget.

Anne Baastrup (SF):

Det her lovforslag består af flere forskellige enkeltelementer.

Det første enkeltelement er et forsøg på at dæmme op for det problem, som vi alle løb ind i, da Promssagen førte til det resultat, at en bevidst urigtig videregivelse af elektroniske oplysninger på diskette ikke var strafbar. Og det er selvfølgelig godt, at vi tager fat omkring det her problem.

Men nu foregår det jo også således, at der er små mennesker, der kan viderevende disketter til de offentlige myndigheder. Der ligger ikke i lovforslaget noget krav om, at disse disketter på en eller anden måde skal videregives beskyttet – fru Birthe Rønn Hornbech var inde på kryptering – for jeg kunne forestille mig, at der var mange andre muligheder for, at man kunne ændre på indholdet af en diskette fra det tidspunkt, hvor man havde siddet hjemme i sin stue og læst det på sin skærm. Så bliver den sendt af sted i brev, og så ser disketten måske anderledes ud, når den videregives til den offentlige myndighed.

Jeg mener, at der på en eller anden måde er et problem i den manglende sikkerhed for, at disketten rent faktisk indeholder det, man troede, den indeholdt, da man læste den derhjemme. Det er en anden situation end med den bestemmelse, som vi hidtil har haft, nemlig at man har et fint og flot stykke papir, som man skriver under på, og så ved man, at man hæfter, hvis det er således, at man har videregivet forkerte oplysninger.

Jeg så derfor gerne, at man i den her nye bestemmelse indføjede en mulighed for, at domstolene kunne sige: Vi har ingen sikkerhed for, at man helt bestemt læste de ting på sin egen skærm, som man nu har videregendt – at der på en eller anden måde er mulighed for, at domstolene kan sige, at der er usikkerhed her. Og jeg læser ikke den nye formulering af § 163 på en sådan måde, at domstolene har nogen mulighed for at sige: O.k., hr. Jensen har afgivet – som vi ser det som offentlig myndighed – en urigtig erklæring. Hr. Jensen påstår ganske vist, at den ikke var urigtig, da han sad derhjemme og læste den, men dommeren har ikke nogen anden mulighed end at dømme og så måske nedsætte straffen til ingenting, men så har man altså en plet på sin straffeattest.

Derfor vil jeg godt spørge ministeren, om han kunne forestille sig en eller anden bestemmelse – som vi måske kunne tage op om nogle år og kigge på, om den stadig væk var nødvendig – der tager højde for muligheden af, at der er forskel på, hvad man selv har læst, og så den dis-

kette, som bliver blæst op på myndighedens skærm. Det var det ene element.

Det andet element er muligheden for telefonaflytning og teleoplysning; det vil sige muligheden for, at man fra politiets side i efterforskningsøjemed kan gå ind og aflytte telefoner på et tidspunkt, hvor man i øvrigt ikke opfylder de hidtil gældende regler. Det er en udvidelse af telefonafllytningsprincipperne, som jeg principielt desværre må erkende jeg er bekymret for.

Vi vil derfor bruge en del tid i udvalget på at få afklaret, hvad det egentlig præcis er for situationer, der gør, at man nu fra Rigsadvokatens side i den grad mener, at det er nødvendigt at ændre på lovgivningen. Læser man Advokatrådets udtalelse, så kan de ikke se, at der skulle være nogen speciel anledning til det i forhold til, da man sidst havde sagen oppe i 1985.

Sagen er jo den, at når man taler med dommere om telefonafllytninger og muligheden for at få en kendelse, så indrømmer dommere sådan helt fortroligt og stilfærdigt, at det er meget, meget svært at nægte at afgive en kendelse, når politiet er i gang med efterforskningskridt. Selvfølgelig har vi retsgarantien, i og med at domstolene skal aflevere en kendelse, før man kan gå i gang med telefonafllytningen, men for et stykke tid siden var der en radioudsendelse på P1, der beskrev, at det faktisk var ret nemt at få en sådan dommerkendelse.

Jeg vil derfor godt forbeholde mig muligheden for at overveje det her element i lovforslaget og også spørgsmålet om § 781, stk. 2. Også med hensyn til den her nye bestemmelse i 2. punktum vil jeg godt forbeholde mig muligheden for at få afklaret nogle ekstra punkter under udvalgsarbejdet.

Bjørn Elmquist (RV):

Balancen mellem teknologi, ny teknologi eller teknik og så privatlivets fred, den personlige integritet, er jo ikke bare et problem på straffetsplejens område. I morgen har vi debat om et lovforslag fra sundhedsministeren om bioteknologiens hjælp til ufrugtbare, ufrivilligt barnløse par, og her skal vi også prøve at finde en balance. Vi har haft diskussionen i Folketinget for nogle år siden om hjernedødsriteriet; det var præcis den samme.

Det er jo ikke bare et spørgsmål om at tilpasse den ny teknik vores samfund. Nej, det er også et spørgsmål om, at almindelige mennesker skal kunne forholde sig dertil og føle en trykthed ved,

at vi nu tager det ene og det andet i anvendelse, og om, hvordan vi kan finde balancen.

Derfor vil jeg overordnet sige, at i det udvalgsarbejde, hvoraf noget allerede pågår i det såkaldte IT-sikkerhedsråd og i det, som også omtales her i bemærkningerne, er det jo vigtigt – det er rigtigt nok, det giver jeg fru Birthe Rønn Hornbech ret i – at man har nogle fra politiets side med, som kan fortælle, hvad de har brug for, men det er minsandten også vigtigt, at man har nogle fra en anden side, så man kan få en debat om balancen. Ellers risikerer vi at få præcis det samme, som vi fik med den arbejdsgrupperapport om organiseret kriminalitet, hvor det kun er den ene side, der kommer ud med alle forslagene, og så høringssvar, der hegler det ned, og så står vi jo på Herrens mark her i Folketinget. Jeg synes, det er vigtigt, at vi i disse udvalg har noget, der kan illustrere den balance, for det er en balance, vi skal prøve at finde.

For så vidt angår første element i det her forslag – det er i en flerpartiregering, så derfor afslører jeg vel ingen hemmeligheder ved at sige, har vi på forhånd har haft nogle forhandlinger partierne imellem og med justitsministeren om dette spørgsmål ligesom om de øvrige. Det skal jeg komme tilbage til. Men specielt: Hvordan kan man sikre sig, at der ikke er redigeret i en diskette, der kommer frem? Og her hæfter jeg mig ved det, der står i bemærkningerne til forslaget på side 4, at man vil »iværksætte et udvalgsarbejde bl.a. om behovet for ændringer i straffelovens kapitel 19 om dokumentforbrydelser«, og man kommer ind på de »bevismæssige problemer, der måtte være knyttet til muligheden for at ændre i data på edb-medier«.

Her handler det jo også lidt om: Hvad gør en dommer, som står og skal finde ud af, hvem der har ret? Den, der siger, at han eller hun har sendt en diskette, og den havde det og det indhold, eller modtageren, som har en diskette med et andet indhold? Hvem har redigeret i den? Kan man få en forseglede diskette, eller skal man altid sende et print med? Hvis man skal lave print, så kan man lige så godt lade være med at sende disketten, og så er vi tilbage ved den skriftlige form. Så der er et eller andet dér, som vi også i udvalget må interessere os nærmere for, så vi kan finde frem til noget, vi synes er forsvarligt.

Så er der aflytningen, og der skal det heller ikke være nogen hemmelighed, at det er bestemt ikke noget, der har groet i vores have, men vi

synes, at vi er nået frem til en forsvarlig balance. Jeg skal henvise specielt til det, der står i bemærkningerne side 7 – og det er måske til fru Anne Bastrup, SF-ordføreren, som var her for et øjeblik siden – hvor man i Justitsministeriet vil følge udviklingen på området i de kommende år og indhente og offentliggøre oplysninger fra politikredsene om anvendelse af telefonaflytning og teleoplysning i efterforskningen af sager om overtrædelse af straffelovens § 263, stk. 2 og 3, og udfaldet af sådanne.

Det vil vi så netop bruge til at danne os et indtryk af: Er det her noget, der blomstrer voldsomt? Men som jeg har forstået situationen, taler vi om en hr. X, som hacker sig ind på et firma, og man har i og for sig ganske stor sikkerhed for, at det ville man få vedkommende domfældt for.

Hvis man derudover har en videregående mistanke om – og det skal ikke bare være om hvad som helst – at vedkommende også gør sig skyldig i en bredere hackeraktivitet, så kan der opnås en kendelse om telefonaflytning. Så der er altså tale om en, som i forvejen står til en straf.

Også det med tyveri af telefontid har jo med meddeleleshemmelighed, altså med personlig integritet og privatlivets fred at gøre, men det er et forslag, som vi efter megen overvejelse kan støtte.

Tom Behnke (FP):

Det er jo korrekt, at den teknologiske udvikling løber stærkt, og det er spørgsmålet, om det forslag, vi behandler i dag, overhovedet er tilstrækkeligt i morgen. Det ved vi ikke, men vi kan jo i hvert fald gøre vores til at lave så opdateret en lovgivning som muligt, og der mener jeg, at justitsministeren har været heldig med det forslag, vi har til behandling her, for dér prøver man i hvert fald at tage højde for det, man har kendskab til i vore dage.

Det, der jo er det vigtige, er, når vi har en række love og bestemmelser i det her land, som vi mener skal overholdes, og vi har sat en myndighed som politiet til at undersøge, om lovgivningen bliver overholdt, og i de tilfælde, hvor den ikke gør det, at man da rejser tiltale og vedkommende bliver straffet på den ene eller den anden måde for at have overtrådt lovgivningen. Så er det også vigtigt, at den myndighed, vi har sat til at kontrollere, har det rigtige værktøj til at kunne efterforske sagerne. Og dér er det jo så netop et spørgsmål om, at man går ind og ændrer lidt i retsplejeloven, således at man får en udvidet mulighed for at efterforske.

Vi er helt trygge ved den formulering, man har lavet, vi er helt trygge ved, at man på dette specielle område ser bort fra strafferammen, som ellers normalt er der, når vi taler om indgreb i meddeleleshemmeligheden. Det er jo således, at for det første så er det en afgrænset udvidelse, man foretager, og for det andet er det jo for den specielle gruppe, nemlig hackerne, at man gør det. Så det har vi ingen problemer med.

Den anden del, som handler om urigtige oplysninger til en offentlig myndighed, ved at de er afgivet enten på en diskette eller på elektronisk post, så er det jo korrekt, at vi skal sikre os, at det budskab, der når frem, nu også er det budskab, som afsenderen sendte. Men det må kunne lade sig gøre i den teknologiske tid, vi befinder os i, at sikre, at de ting og de meddelelser, man sender, nu også forbliver i den stand, som de blev afsendt i.

Afslutningsvis i bemærkningerne til forslaget lægger ministeren så også op til, at der skal nedsættes et udvalg, som løbende kan holde øje med det her område, og som løbende kan komme med indstillinger til, at man skal justere lovgivningen, hvis det bliver nødvendigt.

Der vil jeg nok sætte spørgsmålstegn ved, om det er nødvendigt, at vi nedsætter et helt udvalg til at skulle sidde og beskæftige sig med det her, eller om nogle af de udvalg, der sidder i forvejen, kunne få det lagt ind under sig, eller om vi eventuelt skulle gøre det i Folketinget, at vi siger: Nu lovgiver vi på den måde, som forslaget her lægger op til, og skulle der så vise sig et udtalt behov for at justere lovgivningen, ja, så opdager Folketinget det jo nok alligevel.

Selv om vi ikke har nedsat et udvalg, så skal der jo nok være personer, som arbejder med de her ting, der vil gøre ministeren opmærksom på, at der er problemer, f.eks. at politiet retter henvendelse til justitsministeren og siger: Vi har problemer med efterforskningen i den og den type sager, for lovgivningen er for stram. Og derfor så synes jeg, det er lidt overflødigt, at man nedsætter et udvalg. Udvalg er for så vidt en udmærket ting, men der skal også ligesom være et formål med, at man nedsætter udvalg.

Men samlet så kan Fremskridtspartiet støtte forslaget, og vi ser med det her forslag frem til en meget hurtig udvalgsbehandling.

Søren Søndergaard (EL):

Som nævnt indeholder det her forslag tre dele, og til alle tre har vi betænkeligheder om end af forskellig karakter.

Hvad angår det første afsnit om urigtige erklæringer, så er problemet ikke efter vores opfattelse, at det skal være forbudt at afgive urigtige erklæringer på diskette eller e-mail på samme måde, som det i dag er forbudt at afgive urigtige erklæringer på papir. Hvis det skal være muligt at afgive erklæringer på denne måde, så skal de selvfølgelig være korrekte – det siger sig selv.

Hovedproblemet er, hvordan man sikrer sig, at disse erklæringer forbliver korrekte. Hvordan kan en husejer og en håndværksmester og en a-kassebestyrer – der har været nævnt andre eksempler – være sikre på, at den diskette eller e-mail, som han sender til skattevæsenet med årsregnskabet, ikke på nogen måde er manipuleret undervejs? Og derfor er spørgsmålet, om det skal være tilladt at afgive rigtige erklæringer – rigtige i anførselstegn – på disketter eller e-mail i hvert fald så længe det ikke er afklaret, hvilken holdning vi skal have til spørgsmålet om kryptering af datameddelelser.

Med hensyn til de to andre dele af forslaget så savner vi en oplysning om, hvorfor disse forslag overhovedet er nødvendige. I dag kan indgreb i meddelelshemmeligheden kun finde sted efter en dommerkendelse, og såfremt efterforskningen angående lovovertrædelse efter loven kan straffes med fængsel i 6 år eller derover, og det er retsplejelovens § 771, stk. 1, pkt. 3, det vil altså sige en meget alvorlig forbyrdelse.

Nu kommer så forslaget fra ministeren om, at der skal ses bort fra denne her betingelse, og politiet skal have lov til at være med på en lytter eller en tapper, hvis man kan dømme op til 4 års fængsel. Og det er selvfølgelig fuldstændig uproblematisk, hvis lytteren eller tapperen går ud over en skyldig, så er det uproblematisk; problemet er jo, at man risikerer, at det også går ud over folk, der er uskyldige, og det er det, man bliver nødt til at tage højde for.

Man kunne derfor forvente, at det synspunkt blev underbygget med nogle konkrete oplysninger om problemets omfang og alvor, siden ministeren finder, at det er nødvendigt at stille et forslag om, at man i de her sager skal se bort fra retsplejelovens ret til strenge betingelser for at bryde meddelelshemmeligheden. Det synes vi ikke man finder i bemærkningerne, derimod finder man Rigsadvokatens ønskeseddel, som bakkes op af politiet og af politiets organisationer.

I bemærkningerne skriver ministeren, at statsadvokaternes hørings svar til Rigsadvoka-

ten viser: » . . . at der er et udtalt behov for, at der kan foretages indgreb i meddelelshemmeligheden i sager vedrørende straffelovens § 263, stk. 2 og 3, . . . «.

Det er et meget markant udsagn, og det er især et meget markant udsagn, hvis man læser, hvad statsadvokaterne faktisk skriver til Rigsadvokaten, for man skuffes, hvis man tror, man her finder de saglige begrundelser for forslaget.

I ingen af de hørings svar, som vi i hvert fald har kunnet finde, gøres der bemærkninger om et udtalt behov. Og på den baggrund kan vi ikke umiddelbart støtte forslaget. Der er simpelt hen ikke gjort ordentlig rede for, hvorfor det er nødvendigt at gøre det nemmere for politiet at foretage aflytninger og aftapninger af informationer i sager om datakriminalitet end i andre sager, hvor der kunne være behov for at lave et opgør med meddelelshemmeligheden.

Vi synes til gengæld, det er strålende, at der er nedsat et udvalg. Og vi synes, det er strålende, at der bliver en samlet undersøgelse af det her område. Det mener vi er tiltrængt.

Justitsministeren (Bjørn Westh):

Det er et vigtigt forslag, for det er vigtigt, at politiets muligheder følger med den teknologiske udvikling. Jeg kan da også sige, at ministeriet i forgårs – tror jeg det var – modtog en anbefaling fra Europarådet om at gennemføre lovgivning på det her område, så den form for kriminalitet her kunne få et modsvar fra det offentlige.

Fru Birthe Rønn Hornbech nævnte, at man kunne forøge strafferammerne, at man kunne forøge muligheden for indgriben i meddelelshemmeligheden, og spurgte om det, der bliver foreslået i dag, er tilstrækkeligt.

Man var så også enig i, forstod jeg, at der skulle nedsættes et udvalg, der kunne følge arbejdet. Og jeg vil gerne give tilsagn om, at vi fremskynder arbejdet med at nedsætte et udvalg, at kryptering indgår i udvalgets arbejde, men at også alle hensyn, som hr. Bjørn Elmquist var inde på, skal med i udvalgets arbejde, så man får den afvejning, den balance, som hr. John Vinther var inde på, der er helt nødvendig, når man diskuterer de her ting.

Til fru Anne Baastrup vil jeg sige, at jeg finder, at de flestes reaktion var, at det var mærkeligt, som Promssagen endte på grundlag af de forhold omkring disketten. Og jeg er helt enig i, at man skal selvfølgelig se på den sikkerhed, der er. Man kan måske undre sig lidt over den store

tiltro, der her er til, at papirer altid fortæller den fulde sandhed og ikke er ændret undervejs.

Men jeg tror altså, det er rigtigt at gribe ind her. Jeg tror også, det er rigtigt at følge udviklingen og også prøve at hjælpe til at få en udvikling, der gør, at de meddelelsesmidler bliver så sikre som overhovedet muligt. Og dér tror jeg vi kan arbejde sammen.

IT-sikkerhedsrådet følger det her nøje, som også hr. Bjørn Elmquist var inde på, og det mener jeg er rigtigt. Hr. Søren Søndergaard siger, der er ikke tilstrækkelig dokumentation for omfanget, fordi det er svært at dokumentere, da vi ikke har mulighederne for at bevise det og rigtig glide ind i det. Jeg kan sige, i Sverige har man gennemført nogle bestemmelser, der svarer til det her, for et par år siden, og der havde man, så vidt jeg husker, 20 sager det første år. Nu har man 40 sager efter 2 år, så det viser sig, der har været en stigning i det.

Men det er også derfor, der i forslaget her står, at vi skal følge med i, hvor stort behov der er for det, og hvor mange gange det fører til domfældelse, når man skrider ind ved hjælp af denne her lovgivning.

Men i øvrigt tak for en rimelig positiv modtagelse.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Jeg synes, hr. Søren Søndergaard i dag stik imod min forventning er lidt gammeldags. Hr. Søren Søndergaard er ængstelig for, at oplysningerne via elektronisk overførsel kan forvanskes undervejs. Det har hr. Søren Søndergaard jo ret i, men det er vel ikke det, sagen vedrører i dag?

Hvis man læser Promssagen, så kan man jo se, der var et hul i loven, og det er det, vi prøver at udfylde. Hvis der er huller i beviserne – det kan der også være, når det er et dokument, der kan være forvansket, eller chefen ikke har læst det ordentligt igennem – så kan det være vanskeligt at bevise et forsæt. Men det er et spørgsmål om beviser. Og det tager først anklagemyndigheden sig af ved måske ikke at rejse tiltalen, og siden tager domstolene sig af det. Bevisreglerne er jo fortsat uændrede. Det går jeg ud fra at justitsministeren også kan bekræfte.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Problemet er jo, at det er betydelig lettere at lave om på en diskette, end det er at lave om på et stykke papir – betydelig lettere. Bl.a. fordi hvis

det sendes via elektronisk post og hvis det ligger på databaser, er det muligt for mange at komme ind i det uden et indbrud, der kan opspores. Det vil det jo normalt kræve, medmindre det er postvæsenet, som laver det.

Men det, der er det interessante, er, hvorfor det kun er den del af meddelelseshemmeligheden – medmindre jeg fuldstændig har misforstået forslaget – der omhandler elektronisk overførsel. Man kunne sådan set sige, at man generelt skulle nedsætte grænsen til 4 år. Hvorfor kun den del?

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

10) Første behandling af lovforslag nr. L 203: Forslag til lov om indfødsrets meddelelse.
Af justitsministeren (Bjørn Westh).
(Fremsat 7/2 96).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Tom Behnke (FP):

Så har Folketinget igen et meget omfattende lovforslag om en række personer, der søger om dansk indfødsret. Og det går sikkert, som det plejer: at de pågældende personer også får dansk indfødsret.

Denne gang er der tale om næsten 1200 personer, som søger om dansk indfødsret. De fleste af disse ansøgere vil givetvis være fuldt ud berettigede til at få dansk indfødsret, og det samme med de børn, som følger med; det frem-